

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het IJs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en IJs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het IJs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenij. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Het Leed van Magda

HET LEED VAN MAGDA**I.**

— Die gemeene Roels heeft het land bij de beek gekocht.

Zoo sprak Karel Hillen tot zijn vrouw Magda, toen hij thuis kwam op de kleine, nette hoeve, dicht bij Deinze in Oost-Vlaanderen.

— Roels bood vijf honderd frank meer dan ik... en het was alleen om mij te treiteren! vervolgde Hillen. Ik kon zooveel niet geven...

— Och, Karel, trek het u niet aan... We hebben land genoeg, zei Magda.

— Met uw praat komen we niet vooruit! snauwde Hillen.

Nijdig wierp hij zijn klak in den hoek.

— Ik heb het Roels verweten, dat hij een gemeene valschaard is en ik hem wel vinden zal. Wacht maar! Hij zal weten, wat hij gedaan heeft...

Magda zweeg. Ze zag dat haar man veel bier gedronken had. En dan werd hij spoedig driftig en kon hij heftig en ruw spreken.

Hij was nu naar een verkooping geweest van een grooten akker niet ver van hun hoeve. Hij had vurig gehoopt, dat land te bemachtigen. Al maanden praatte hij er over. Het was meer uit hoogmoed dan uit noodzakelijkheid. Hij verdiende ruim zijn brood en kon nog wat sparen. Maar hij wilde een groote landbouwer worden. De voorspoed van Roels, stak hem de oogen uit.

Die buurman bezat een grootere hofstede en meer vee. Maar hij had ook twee groote zonen, die veel geld verdienden in den vlashandel.

Magda ergerde zich daar niet aan. Er waren nu eenmaal rijkere en armere menschen in de wereld. En zij zou heel gelukkig zijn, als haar man ook maar tevreden ware geweest. Ze zei het dikwijls, dat ze toch een schoone hoeve hadden, en eigenlijk pas begonnen met hun bedrijf. Ze waren vijf jaar getrouwd.

Waarom anderen benijden?

Maar de nu gestorven ouders van Hillen hadden ook twist gehad met Roels. Er zat al lang een wrok tusschen Karel en den buurman. Roels was eveneens trotsch, en noemde Hillen soms « een krotter ».

Magda had er verdriet over... Was het dan

zoo moeilijk in vrede en vriendschap te leven?

— Er was veel volk op de verkooping, vertelde Karel. Roels zei dadelijk, dat hij het land moest hebben, en dan keek hij treiterachtig naar mij. Er waren nog liefhebbers. Roels bood eerst niet mee. Ik kwam boven de anderen; toen begon hij. Ik kon het niet winnen. De prijs werd te hoog. Roels kreeg het land. Ieder zegt, dat hij het veel te duur heeft gekocht. En dat is waar ook. Hij kan er nooit zijn intrest van halen, maar hij handelde uit haat tegen mij. Ik heb het hem gezegd... De menschen gaven me gelijk...

De menschen! Och, Magda wist wel, dat velen haar man achter zijn rug zouden uit lachen, al spraken ze hem in zijn gezicht mee...

Magda vreesde al die ruzie. Waar moest het op uitloopen?

Ze dekte nu de tafel voor het avondeten.

— Ligt Rika al te bed? vroeg Hillen.

— O ja... het is al half acht.

Rika was hun driejarig dochtertje.

— Ik ben wat blijven plakken, bekende Karel. Dat is door die ruzie. Roels tracteerde. Ik wilde natuurlijk geen pint van hem aannemen.

Magda begreep, dat haar man ook getraceerd had; en ja, dan kreeg hij in de herberg

vrienden genoeg. Hij wilde daar niet voor zijn buurman onderdoen.

Ze zei nu niets daarover... Karel zou kwaad worden en opvliegen...

— Laat ons eten, sprak ze.

Hillen zette zich aan tafel. Maar na eenige oogenblikken schoof hij zijn brood weg...

— Ik heb geen honger, riep hij uit. Ik ga eens naar den stal, en dan kruip ik in mijn bed...

Hij verliet de keuken. Magda zuchtte...

Ze keek door het venster. De hoeve stond hier zoo schoon. Het goud van de avondzon straalde door den boomgaard. Als duizenden juwelen hingen de kersen tusschen het loover. Het land gleed bevallig naar het Leiedal. Over den binnenweg ging de schilder Modest Huys naar zijn woning. Die tooverde in prachtige kleuren de gansche streek op zijn doeken. Er werkten veel schilders aan de Leie. Magda keek gaarne naar hun schilderijen, als ze die te Deinze ten toon stelden. Dan herkende ze zoo duidelijk de rivier, de vlasmijten, de rooters, de schippers, de hofsteden, molens en kerktorens, den omweg van Machelen, en nog veel meer.

En ze zou zoo gelukkig hier aan de Leie wonen, als haar man maar tevreden was, en die ruzie met Roels niet bestond.

Plots hoorde ze wild gezang. De buurman

en zijn zonen kwamen voorbij, en de jongens maakten dat lawaai. Ze wilden zoogenaamd hun vreugde toonen over het gekochte land, maar het was om Karel te plagen, dat ze zich zoo aanstelden.

— Gemeen, mompelde Magda.

Ze zag haar man uit den stal komen. Hij balde de vuist naar Roels en zijn zonen.

— Valschaards! schreeuwde hij.

— Wat hadt ge op het land bij de beek willen zaaien? Armoe en krotte zeker? riep een der zonen.

De anderen lachten luid.

Magda zag, hoe haar man een spade greep. Ze snelde naar buiten. Geen gevecht, geen ongelukken! Ze nam Karel bij den arm.

— Kom mee in huis! drong ze aan.

— Laat me los! Ik zal die leelijkaards den kop inslaan! raasde Hillen.

De zonen van Roels schaterden van plezier. Een deed alsof hij zijn vest uittrok, en tierde:

— Kom... we zullen eens worstelen!

Maar de vader scheen thans toch wat verstandiger. Het moest niet tot geweld komen.

— Vooruit, naar huis! gebod hij.

— Maar we laten ons toch niet voor valschaards uit schelden! zei zijn oudste zoon. 't Land is eerlijk betaald. We koopen, wat we willen en we vragen daarvoor geen toelating

aan Hillen.... Hij heeft meer streken dan centen...

— Karel, ga mee binnen! smeekte Magda. Toon toch, dat we betere manieren hebben. En de Roelsen zijn dronken.

De buurman werd boos op zijn onwillige zonen en gaf ze duwen en stooten, en toen vergezelden de jongens hem. Maar ze lachten nog smadelijk.

— Ja, ik zou ze den kop kunnen inslaan! schreeuwde Hillen, vreeselijk opgewonden. Peinst ge, dat ik benauwd ben van de lafaards! Ik zal ook eens voor hun hof gaan zeggen, wat ik van hen peins.

— Neen, neen, ge blijft hier! beval Magda.

— Laat me los?

— Karel, luister toch naar mij! O, doe geen dwaasheden. Morgen hebt ge er spijt over... En een ongeluk is zoo rap gebeurd... En wat dan?

— Hier voor mijn poort zoo gemeen doen!

— Ze zijn dronken...

— Heel den middag hebben ze me getreiterd!

Magda had Karel toch al de spade ontnomen. En dan gelukte ze er in hem in huis te leiden. Haar man begon te vloeken.

— Zwijg toch! Zoo leelijk spreken en God lasteren! vermaande de vrouw. Ga naar bed!

't Duurde nog wat, eer Karel bedaarde. Grommend trok hij dan in zijn slaapkamer.

Daar lag de kleine Rika in haar ledikant. Het krullenkopje rustte op het hagelblanke kussen. 't Kindje sliep vast.

— Ha, mijn zoetje, later zult ge toch een rijke dochter zijn, brabbelde de vader.

Magda ruimde de tafel op. Ze kon niet meer eten. Welk een ellendige avond... En wat zou er de volgende dagen gebeuren? Ze voelde zich zeer bezwaard. Karel was al zooveel veranderd sedert hun huwelijk. Vroeger dronk en vloekte hij niet; toen sprak hij geen ruwe woorden. Maar de ruzie maakte hem hard en verbitterd... En die hoogmoed! Ze deden goede zaken, en op dat punt was er reden tot tevredenheid. Maar Karel wilde meer en meer hebben. Hij loerde op nieuwe stukken land en sprak van grooter zaken...

Magda had het avondwerk gedaan, toen haar man in de herberg zat. Ze arbeidde nog in de keuken, herstelde wat linnen... En dan bad ze om vrede in huis, en om rust in Karels gemeed...

II.

Den volgenden morgen stond Karel Hillen, als naar gewoonte, zeer vroeg op. Maar Magda

was toch nog eer uit bed, en had koffie gezet. Het was een prachtige ochtend; ginds aan de Leie hingen nog de nevelen, maar een roze vlek in het Oosten, kondigde reeds de zon aan.

Magda hield veel van het landbouwbedrijf. En zuik een zomermorgen kon haar altijd vroolijk stemmen.

— We zullen een schoonen dag hebben, zei ze tot Karel.

— Een schoone dag? Peinst ge, dat ik het land bij de beek zoo gemakkelijk kan vergeeten? bromde Hillen.

— Toe, toe, dub er niet meer over. Er komt nog wel eens een andere gelegenheid ons hof te vergrooten.

— Gij wilt niet vooruit, zooals ik.

— Ja wel, en daarom werk ik hard mee... Een mensch moet een tegenslag kunnen verdragen... Onze vruchten staan toch goed en ons vee is gezond. We hebben, God zij dank, ruim ons brood en kunnen wat sparen.

— Maar dat Roels het land heeft, dat kan ik niet verkroppen!

— Mijd die menschen!

— O, ik zal ze uit den weg gaan zeker! Dat doe ik voor geen honderd Roelsen!

— Karel, wees verstandig! Ge wildet gisteravond met een spade slaan... Waar zou zoo iets

op uit kunnen loopen? Gerecht en gevang, en ons aller ongeluk.

— Ik moet me maar laten treiteren, zeker!

— Ge zei zelf, dat ge Roels na de verkooping uitgescholden hebt... Toon toch, dat ge beter opgevoed zijt dan die menschen! Laat ze met rust!

— Ik ben geen lafaard...

— Dat is niet laf... Een mensch kan sterker zijn door te zwijgen dan door te spreken...

— Ik geef me niet voor Roels en zijn zoons. Dat zullen ze ondervinden.

— Wat wilt ge dan doen?

— Dat weet ik nog niet...

— Ruzie stoken... ellende op uw hals halen. We kunnen hier zoo gelukkig zijn...

— Ge zoudt beter ook erkennen, dat Roels gemeen heeft gehandeld, door dat land voor mijn neus weg te kapen.

Karel Hillen werd weer driftig. 't Was beter, dat Magda zweeg. De verbittering moest bij haar man wijken... Nu konden ze niet rustig praten.

Om zes uur zou Karel naar de markt te Deinze rijden.

Na het ontbijt haalden hij en Magda de boter en de eieren, en twee manden kersen, die Hillen gisterenmorgen geplukt had.

Rika was wakker en moeder nam ze uit bed,

Het kind lachte tegen vader, en even verhelderde het norsch gezicht.

Hillen spande het karretje in; hij had een flink paard.

De zon straalde nu over de streek. Magda had ook wel eens naar de stad willen rijden, maar er was thans te veel werk.

Karel Hillen vertrok. Hij volgde eerst een binnenweg, en reed voorbij de hoeve van Roels. Hier was er pas een groote nieuwe schuur gebouwd.

Hillen keek er nijdig naar en zijn jaloezie laaide weer op. Roels woonde op zijn eigen hoeve. Zoo ver had Hillen het nog niet gestuurd. Maar Roels was wel twintig jaar ouder dan hij.

In booze stemming vervolgde Hillen zijn tocht.

Hij bereikte de groote baan van Kortrijk naar Gent, en die door Deinze liep. Het was er druk.

De stad was reeds vol beweging. Hillen deed zijn zaken, verkocht boter, eieren en kersen en haalde boodschappen, welke zijn vrouw op een briefje geschreven had.

Hij sprak nu en dan kennissen en sommigen herinnerden hem aan de verkoop van het land. Karel Hillen wond zich weer op. Het was of hij een groote nederlaag had geleden.

In een herberg, waar hij een vlaskoopman moest spreken, stond hij eensklaps voor Roels, die door vrienden omringd was.

— Hebt gij uw spade thuis gelaten? vroeg Roels.

— Ware het niet geweest van mijn vrouw, ge zoudt niet lang voor mijn hof gestaan hebben, valschaard!

— 't Zijn manieren, om seffens te willen slaan en kerven. Ge toont hoe uw aard is! En zeg eens, 't moet nu gedaan zijn met dat schelden van valschaard! Gisteren wilde ik het nog verdragen... Het was een bittere pil, dat ge het land niet kondt koopen... En ge waart kwaad. Maar nu moet ge inzien, dat, wie het meeste geld bezit, ook het meest kan doen.

— En ik zal voor heel de wereld zeggen, dat ge een valschaard zijt! riep Hillen uit.

— Dan zal het gerecht het u afleeren... Is het dat wat ge zoekt in uw jaloezie?

— Geen ruzie in mijn herberg, zei de baas van de herberg.

— Smijt dan dien deugniet buiten! snauwde Hillen, en hij wees op Roels.

— Valschaard, deugniet... ge durft dat zeggen, sprak deze toornig. Er zijn hier veel getuigen!

— Ja! Ja! klonk in het ronde.
Karel Hillen werd nog driftiger.

— Al die getuigen kunnen mij niets schelen! raasde hij. Ze spreken met u mee, omdat ze pinnen van u verwachten. Ze mogen het hooren, dat ik u een valschaard en een deugniet noem. Voor niemand zwijg ik.

— Buiten! gebood de waard tot Hillen. Ge maakt hier de ruzie.

— Ge zoudt mij aan de deur zetten! Wien brengt ge mee?

— Niemand!

En de sterke herbergier greep Hillen bij de borst en in een, twee, drie duwde hij hem op de straat.

Iemand lachte. Hillen meende, dat het Roels was. Ziedend van kwaadheid sprong hij weer in de herberg, en snel gaf hij zijn buurman een slag in 't gezicht.

Dit wekte geweldige opschudding. De vrienden van Roels drongen Hillen weg. Deze scheen uitzinnig. Hij wilde naar ieder slaan en schoppen. De waard stuurde om een politieagent, die spoedig verscheen.

Hillen bleek nog oproerig en de agent nam hem mee en dreigde hem te boeien. Toen schrok Karel toch... en werd hij gewilliger.

Maar de agent hield hem bij den arm en zei, dat ze naar 't bureel gingen... De menschen liepen nieuwsgierig samen. Welk een schande voor den anders zoo fieren Hillen!

— Is het een dief? hoorde hij roepen. Heeft hij gestolen aan een kraam? Wie is het?

Velen kenden hem, en zijn naam werd luid genoemd. Karel schaamde zich. Dan dacht hij aan Magda en aan Rika... O, wat had hij gedaan?

Maar op het bureel wond hij zich weer heftig op. De kommissaris meende, dat hij dronken was, en liet hem in een kamertje opsluiten.

— Daar kunt ge wat bedaren, zei hij.

Hillen bonsde op de deur. Dat baatte hem niet.

Intusschen kwam Roels met getuigen en hij diende een klacht in tegen Hillen voor belediging en slagen.

Karel was al gauw kalmer. Zat hij nu gevangen? Hij schaamde zich nog meer. Dan klopte hij op de deur, maar men bevrijdde hem nog niet.

Pas na den middag mocht hij uit het kamertje.

— Nu zult ge wel nuchter zijn, sprak de kommissaris.

— Ik ben niet dronken geweest... Ik word onrechtvaardig behandeld! zei Hillen.

— Begint ge weer?

— Roels heeft me getreiterd.

— De getuigen verklaren het anders...

— Ze liegen...

— Leg gij dan eens uit, wat er in de herberg gebeurd is...

Hillen wilde over de verkooping beginnen...

— Ik spreek van de herberg, hernam de overste.

En Hillen moest bekennen, dat hij Roels een valschaard en een deugniet genoemd, en hem daarna een klap gegeven had.

— 't Gerecht zal de zaak wel opklaren, zei de kommissaris. Ge kunt nu naar huis gaan... Ge hebt dom gehandeld.

Kwaad verliet Hillen het bureel. Hij bromde bij zich zelf, dat Roels voorgetrokken werd.

De markt was afgelopen. De buitenlieden gingen vroeg weg, omdat er veel werk was op het land.

Toch ontmoette Hillen nog een kennis, een handelaar, die veel in de herbergen zat en geen ernstige zaken deed. Deze begreep nu, dat er wel kans was om getraceerd te worden.

— Karel, ik weet wat er gebeurd is, zei hij. Ze hebben schandelijk met u gehandeld.

— Ja! Er is geen recht...

— Kom, we gaan er een pakken, en dan zal ik u eens uitleggen, wat voor een kerel Roels is. Ik ken hem langer dan van gisteren.

Ze stapten een herberg binnen...

III.

Magda had al gegeten en legde Rika voor een uurtje te bed. Ze was verwonderd, dat Karel zoo lang weg bleef. Misschien moest hij wachten eer hij den vlashandelaar kon spreken. Of zou hij weer drinken uit spijt over het land?

— Neen, neen, dat ware te dom, zei Magda dan.

Het werd half drie en Rika was weer wakker. Maar Karel verscheen nog niet.

— Waar zit hij toch? mompelde Magda ongerust.

Ze moest eigenlijk naar het veld, maar ze had er den moed niet toe. En zonder haar man kon ze toch weinig doen.

Vier uur... Magda ging telkens aan de poort zien. De binnenweg was verlaten. Van de familie Roels liet men niets merken. Hun hoeve stond trouwens tien minuten verder. Rika speelde op den boomgaard...

Vijf uur... en nog geen Karel.

— O, wat is er toch gebeurd? zei Magda angstig.

Voorzeker was haar man aan het drinken.

— O, hoe kan hij! mompelde de vrouw.

Ze was nu boos. Ze kon veel verdragen, maar zulke dwaasheid ging toch te ver. Bah, het eene glas na het andere door de keel gieten... zijn werk verwaarloozen... zich slecht gedragen. En wilde hij dan dronken met kar en paard terug keeren?

O, wat was Karel veel veranderd!

Maar hij zou nu toch wel komen. En weer ging Magda naar het hek... 't Was te vergeefs.

Nu en dan ging er iemand voorbij. Magda durfde uit schaamte niets te vragen. Ze vreesde gebabbel...

De klok in de keuken sloeg zes uur. Rika was moegespeeld. Het kind moest gewasschen worden en dan eten... Het vroeg naar vader...

— Vatje komt straks, zei de moeder.

't Was bij zevenen toen ze Rika te bed legde; de kleine sliep dadelijk in.

Straks zou de schemer over het land zinken.

Weer ging Magda naar de poort. Een zoon van Roels kwam over een weg.

— Wacht ge op uw vent? Hij zit te Deinze in den bak! riep hij.

Magda kreeg als een schok... Karel in de gevangenis? De zoon van Roels wilde haar treiteren.

— Ge liegt! snauwde ze hem toe.

— Mensch, ge kunt het niet helpen, dat ge zoo'n dwaaskop van een man hebt. Ja, Hillen zit in den bak... Hij heeft vanmorgen vader geslagen...

En nu voelde de arme vrouw, dat deze jongen toch de waarheid moest spreken. Die ellendige ruzie! Karel had te Deinze Roels ontmoet... en de drift zou hem overmeesterd hebben.

— Wat is er dan gebeurd? vroeg ze, met een snik in haar stem.

— Vader was in een herberg en Karel kwam er ook binnen, en begon ruzie te maken. De baas stak hem buiten. Karel sprong weer binnen en gaf vader een slag in 't gezicht. De politie werd geroepen en deed uw man mee. Het is al zijn eigen schuld. Zoo kwaad zijn om dat land! We mogen toch koopen, wat we willen... en we betalen het eerlijk... Dat we gisteren wat ruzie maakten over en weer... wel, we hadden gedronken... maar vanochtend nog zoo van zijn neus maken... 't zal uw vent leelijk opbreken...

Magda liep terug over den boomgaard. De zoon van Roels behoefde het niet te zien, dat ze in tranen uitbarstte. Karel in de gevangenis! Zoo ver was het nu gekomen! O, ze moest naar Deinze. Ze zou daar smeeken haar man los te laten. Maar ze kon Rika toch niet alleen laten...

en ook niet 't kind mee sleuren zoo ver.

Magda ging vlug naar een huisje, dat tegen de Leie stond. Daar woonde Pier Landuit, die in den drukken tijd haar man hielp.

Hij en zijn vrouw zaten nu voor de deur.

— Marie, wilt ge eens bij me thuis wachten... ik moet nog naar Deinze, zei Magda.

— Hebben ze den baas nog niet los gelaten? vroeg Landuit.

— Wist gij, dat hij vast zit?

— Ja, ik hoorde het zeggen van Arthur Roels... Ruzie met zijn vader... 't Is zeker over dat land geweest?

— Maar Pier, waarom hebt ge me dat niet verteld? vroeg Magda.

— Och, bazin... ik doe niet gaarne zulke boodschappen. En ik meende, dat ze den baas wel na een paar uur zouden los gelaten hebben... Een beetje koleere! Waar maken de overheden zoo'n spel van...

— O, ik moet naar Deinze... Ik kan Rika niet alleen laten...

— Ik ga mee naar het hof, zei vrouw Landuit.

Dadelijk vergezelde ze Magda.

— Ja, die mannen... ze stuiven zoo licht op, zei ze onderwege.

— O, ik begrijp het niet van Karel.

— 't Zit al lang scheef tusschen hem en Roels. En nu met dat land zal het niet verbeteren. 't Is dan nog 't best maar een klein huis en een hof te hebben, zooals wij.

— Dat mijn man toch tevreden kon zijn!

— En hij heeft er alle redenen voor... Een brave vrouw, een lief kindje, een schoon hof...

Rika sliep gerust. De moeder keek nog eens naar het kind. En dan verliet ze de hoeve. Met angst in het hart volgde ze den langen weg. Ze hoopte het karretje te ontmoeten, maar al was er op de groote baan nog veel gerij, Magda bespeurde haar man niet met het gespan.

Zoo kwam ze te Deinze. Ze schaamde zich hevig, toen ze het politiebureau betrad. O, dat ze hier moest komen voor zulk een geval, deed haar veel leed! Een agent vroeg, wat ze wenschte.

— Ik kom voor mijn man, Karel Hillen. Ze zeggen, dat hij gevangen zit, sprak Magda met bevende stem.

Weer welden de tranen op. Het viel de arme, treffelijke vrouw toch zoo moeilijk dit te zeggen.

— O, Hillen, die vanmorgen dronken was en gevochten heeft, hernam de agent. Maar na den noen werd hij los gelaten. Is hij nog niet thuis gekomen? Dan zal hij ergens weer aan het

drinken zijn. O, hoe kan hij zoo dom handelen!

Magda ging vlug heen. Ze voelde zich wel zeer verlicht, omdat haar man weer vrij was, maar ze vond het vreeselijk, dat hij, in plaats van berouw te toonen, in herbergen bleef zitten en haar in onrust liet. Ze zou hem eens goed de waarheid zeggen. Het kon zoo niet blijven duren.

Ze ging naar de afspanning, waar hij altijd zijn paard stalde. Maar hier was Karel niet.

— Hij is nog niet om zijn kar geweest, zei de waard. Ik heb gehoord, dat hij met Doorge uit is...

De man noemde een herberg.

— Ga daar eens zien, vervolgde hij. Ik weet wat er vanmorgen gebeurd is, en ik begrijp niet, hoe baas Hillen zich zoo kan aanstellen.

Magda was weer diep beschaamd. O, velen zouden vandaag afkeurend over Karel gesproken hebben!

Magda kwam aan een herberg. Ze gluurde door het venster. Och, ze behoefde niet meer te kijken; ze hoorde al de zwetsende stem van haar man. Ze aarzelde... Moest ze nu binnen gaan en Karel mee leiden? En als hij weigerde te volgen en ook met haar ruzie maakte? Moest ook dat dan morgen weer rond verteld worden? Maar als ze niet optrad, bleef Karel hier misschien nog

uren... En dan dronken met de kar naar huis?

— O, wat doet ge me allemaal aan! kreunde Magda.

Vastberaden opende ze de deur. Het scheerde voor haar oogen.

— Magda, wat komt gij hier doen? riep Hillen uit.

— Ga mee naar huis, zei ze zacht.

— Meent ge, dat ik een kleine jongen ben? Moeten de laffe Roelsen nu vertellen, dat Hillen door zijn vrouw uit de staminee is gehaald! Ha, wacht... mijn goede vriend Doorge heeft me een advocaat aangeduid, die Roels eens plat zal leggen. We zullen zien, wie er dan zal lachen... We drinken er nog een pint op.

Maar de waardin zei:

— Baas Hillen, ga met uw vrouw mee. 't Is avond...

Magda had Karel al bij den arm genomen.

— Ja, we moeten naar huis, zei Doorge, met dubbele tong. Bazin, uw man zal zijn proces winnen, verzekerde hij. Hij krijgt den besten advocaat van Gent.

Magda beheerschte haar toorn. Het was hier de plaats niet om haar gevoelens te uiten...

De waardin legde een briefje op tafel. Hillen moest het verteer betalen...

— Bah, geld genoeg! Ik doe niet voor Roels onder, brabbelde hij.

Hij haalde zijn portefeuille voor den dag. Magda nam ze en betaalde de groote som. Hillen stond recht...

— Ha, Magdatje, stamelde hij, terwijl de herberg rond hem scheen te draaien. Ze hebben uw ventje in het kot durven steken, maar ze zullen het duur bekoopen, Roels en zijn bende. Wacht maar!

— Ge wint uw proces, beweerde de vriend, die den heelen namiddag gedronken had, zonder iets te betalen.

Magda geraakte met haar man buiten. Ze moest hem ondersteunen, want hij was fel dronken. Nu zweeg hij. Aan de afspanning wilde hij weer bier drinken. Maar zijn vrouw duwde hem op de binnenplaats. De waard spande het paard in en hielp Hillen achter in de kar. Magda nam de leidsels. Ze kon goed het paard mennen. Zoo reed ze heen... En onderwege schreide ze... Achter haar hoorde ze Karel allerlei onzin mompelen. Na een tijd zweeg hij.

Op het hof moest vrouw Landuit helpen, om hem van de kar te halen.

— Waar ben ik nu? stamelde de bedronken man.

— Baas, baas, zoo zat zijn! verweet vrouw Landuit hem.

— Maar Roels zal weten, wat hij gedaan heeft...

Magda duwde hem in huis, en hielp hem te bed. Dan spande ze het paard uit. Vrouw Landuit hoorde, wat er gebeurd was en ging toen heen.

Magda bad dien avond weer voor haar echtgenoot.

Den volgenden morgen was Karel eerst wat beschaamd.

— Ik heb gisteren dom gedaan door te blijven drinken, zei hij.

Magda zei hem, hoe diep beschaamd ze was over zijn gedrag.

— En nu wil ik alles weten... Ge spraakt gisteren van een proces, vervolgde ze. Wat is er juist gebeurd?

— Roels treiterde me gisteren morgen en toen heb ik hem een slag op zijn kop gegeven. Hij had vrienden rond hem en die spraken hem voor. Zoo deed de politie mij mee... Maar wacht, mijn toer komt ook...

Magda vernam uit al het gezwets toch, dat er een klacht ingediend was tegen Karel. Ze hield zijn gedrag, dat nu overal besproken zou worden. Maar het ergste was toch, dat hij zich

op den verkeerden weg begaf en geest en lichaam benadeelde. Moest hij een dronkaard worden?

Karel werd kwaad...

— Ge werkt tegen me... ge geeft in uw hart Roels gelijk! durfde hij nog te zeggen.

— En gij laat u dwaas opmaken door een zatlap, een koopman, die u fleemt om pinten bier... Ga naar den kommissaris en beken uw ongelijk... Doe al het mogelijke om niet voor het gerecht te moeten komen! smeekte Magda.

— Zoete broodjes bakken? Ha, nooit! Ik ben geen lafaard. Ik ken nu een goeden advokaat...

Nijdig liep Karel naar buiten. Magda zuchtte! O, wat moest er nog al uit die ellendige ruzie en uit den hoogmoed voort komen?

IV.

Onaangename weken volgden. Karel Hillen kon maar niet over Roels zwijgen. 's Zondags bleef hij lang in de herberg, om over zijn buurman te kunnen razen. Magda moest veel leed verduren. Het hielp niet, of ze haar man tot kalmte wilde stemmen. Ze sprak soms over zijn en haar brave ouders, die altijd treffelijk waren geweest. Steeds antwoordde Karel, dat hij zich niet voor Roels gaf.

De dag van het proces naderde. Hillen had de hulp van een Gentschen advokaat. Dit baatte hem niet. Hij kreeg een zware boete voor beledigingen en slagen aan Roels. In den namiddag keerde hij dronken uit de stad terug. Hij scheen uitzinnig. Woest betrad hij de hoeve van Roels.

De zonen waren er niet. Hillen begon te razen tegen de vrouw. Vader Roels hoorde dit en kwam uit de schuur. Hillen vloog op hem toe en sloeg hem neer. Dan begon hij er op te stampen.

De vrouw gilte om hulp. Een paar mannen, die op een naburig veld werkten, schoten toe en rukten den razenden man weg.

Hillen trok scheldend heen.

Roels was bewusteloos; men moest hem te bed dragen en om den dokter gaan...

Hillen kwam thuis, waar Magda hem met onrust verbeidde.

— Verloren! schreeuwde Karel. Een schande. Maar ik heb het Roels ingepeperd... en hem in doling geslagen...

— Hebt ge weer gevochten? riep Magda verschrikt uit.

— Ga het ginder eens vragen... Ha, de valschaard schreeuwde als een varken... Ik heb hem bont en blauw gestampt... Als ze me geen recht doen, zoek ik het zelf.

— Weer een proces! O, Karel, moeten we dan ongelukkig en geruïneerd worden! schreide Magda.

— Och, zwijg! Gij zijt ook tegen mij...

Rika weende, omdat vader zoo kwaad was tegen moeder.

Hillen strekte zich op den boomgaard uit en sliep in. In treurige stemming deed zijn vrouw haar werk.

Na een uur zag ze gendarmen naderen. Ze schrok vreeselijk. Ze wakte haar man.

— Gendarmen! Ze komen voor u, zei ze angstig.

Karel sprong op. Hij was nog niet geheel nuchter.

— Maar ik ga niet mee! tierde hij.

— O, wees nu toch kalm! Maak het niet erger dan het al is! smeekte Magda.

Hillen liep in huis en sloot zich in zijn slaapkamer op.

— Moeke... schoone mannen! babbelde Rika, die met haar klare oogjes de uniformen bewonderde.

Magda beheerschte zich. De overste der gendarmen zei, dat hij Hillen moest spreken.

— Ik zal hem roepen, antwoordde Magda. Ze ging in huis.

— Karel! riep ze.

— Ik kom niet! antwoordde deze van uit de slaapkamer.

Magda merkte, dat de deur gesloten was.

— Doe open! gebodde ze.

— Neen... voor u niet en voor de gendarmen ook niet...

— Karel, wees toch verstandig! O, ge maakt alles nog veel erger...

— Laat me gerust!

Wanhopig stond Magda voor de gesloten deur.

— Denk dan toch aan mij en aan Rika! zei ze weenend. Kom, en spreek met de gendarmen.

Hillen vloekte van woede en sprak ruwe woorden.

— De deur is gesloten en mijn man wil niet open doen! zei Magda, weer buiten tredend.

De gendarmen gingen in huis en voor de kamerdeur maande de overste Hillen tot onderwerping aan. Hij moest hem ondervragen over het gebeurde met Roels.

Plots duwde Hillen de deur open, maar woest dreigde hij met een geweer, dat altijd naast zijn bed hing.

— Karel! smeekte Magda, en ze wilde hem het wapen ontnemen.

Rika, die dit alles zag, begon weer luid te weenen.

De gendarmen overmeesterden Hillen, en, toen deze nog verzet bood, werd hij geboeid.

— Nu doen we u mee, zei de overste. Ge waagt te veel, man!

Hillen moest gehoorzamen. Als een gevangene, werd hij van zijn hof geleid.

Diep ongelukkig zat Magda in de keuken met het verschrikte kind op haar schoot. Nu drukte het leed haar geheel neer.

V.

Roels was ernstig ziek door de slagen en stampen van Hillen, die dan ook nog de gendarmen met een geweer bedreigd had. Men kon nog andere gewelddaden verwachten, en daarom werd Hillen naar de gevangenis te Gent geleid. Het gerecht deed een ernstig onderzoek.

Magda was nu alleen op de hoeve met Rika. Landuit moest elken dag komen helpen. Ook een broer van Magda uit Petegem stond haar bij...

Magda bezocht Karel in de gevangenis. Het was een zware tocht. Nog beweerde hij, dat hem onrecht aangedaan werd.

Gelukkig genas Roels na een week. Magda was er heen geweest om haar spijt uit te drukken over het gedrag van haar man.

Weer moest Hillen voor de rechtbank ver-

schijnen, en nu werd hij veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf.

Het was voor Magda een zeer droeve Winter. Ze voelde zich zoo eenzaam. En als Rika vroeg, waar vader bleef, leed ze nog meer.

Landuit en zijn vrouw overnachtten nu op de hofstede.

Trouw ging Magda naar de gevangenis. Ze merkte, dat Karel nu toch berouw had. Ze bad veel voor hem.

In het voorjaar kwam Hillen vrij. 't Was avond, toen hij de hoeve betrad, maar hij had niet gedronken.

— Vake! juichte Rika, en het kind stak zijn armen uit.

Hillen smoorde een snik.

Hij kustte zijn dochttertje en Magda. Vriendelijk begroette hij Landuit en zijn vrouw. Deze gingen na het eten naar hun eigen huisje.

Toen Rika te bed lag, zei Karel:

— Magda, ik heb u schromelijk veel verdriet aangedaan. O, vergeef het me. In de gevangenis heb ik veel kunnen nadenken en ik vraag me af, of ik dan vroeger mijn verstand kwijt was. O,

vrouwtje, 't zal weer zijn als in de eerste jaren van ons huwelijk, dat beloof ik u.

— O, ja, Karel... We kunnen gelukkig zijn. Even aarzelde Hillen.

— Morgen zal ik naar Roels gaan, en hem zeggen, dat ik misdaan heb, vervolgde hij. Het moet nu uit zijn met die ellendige, dwaze ruzie.

Hillens hoogmoed was gebroken.

Roels keek kwaad op, toen zijn buurman de hoeve betrad. Kwam Hillen nog eens zijn woede uitwerken?

Maar nu waren de zonen thuis, en dreigend verschenen ze aan de deur.

— Ik ben hier niet om te vechten, maar om aan uw vader te zeggen, dat ik misdaan heb en hem te vragen in vrede en vriendschap te leven, zei Karel.

De oude Roels hoorde dit en kwam dadelijk naar voren.

— Karel, ik heb ook dwaas gedaan, zei hij. Ja, laat ons in goede buurschap leven en elkaar helpen, in plaats van elkaar tegen te werken.

Zoo verzoenden ze zich.

En nu was het leed van Magda gestild. Haar man had harde lessen geleed.

Ze leefden nu tevreden op hun hoeve en ze gingen steeds vooruit, niet door het jagen naar geld en goed, maar door standvastigen arbeid en spaarzaamheid.

EINDE.

Lees Nr. 513:

EVERAART TSERCLAES

door A. Hans.

